

INTENSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR EUROREGIUNILOR REPUBLICII MOLDOVĂ - POSIBILITĂȚI DE AVANSARE ALE TURISMULUI RURAL

THE INTENSIFICATION OF THE ACTIVITIES OF THE EUROREGIONS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA-RURAL TOURISM DEVELOPMENT

Gr. CAPAȚINA

Universitatea Slavonă, Chișinău, Moldova

Abstract: Once the activities of European regions will intensify in Republic of Moldova will be created the infrastructures for development of rural tourism, which will contribute to an economic advance.

Diversitatea multilaterală a complexului agro-industrial al Republicii Moldova ar fi turismul rural, care ar parveni din dezvoltarea infrastructurii lui, ale rețelei de autodrumuri, comunicații, hoteluri, stații de alimentație cu carburanți, cafenele etc.

Acest exemplu demn de urmat este caracteristic multor țări vest-europene, ca: Olanda, Belgia, care ca teritoriu sunt aproape de al Republicii Moldova, cât și ale unor țări din Europa Centrală și de Sud - Est.

Infrastructura menționată poate fi completată cu un peisaj floristic de nerepetat în această parte a Europei, masa fiind servită cu bucatele ce reies din activitatea complexului agroindustrial.

Activitatea turistică a Euroregiunilor noastre poate fi încadrată în programele proiectelor elaborate sub egida Consiliului Europei, care desfășoară o activitate multilaterală.

Actualmente Republica Moldova dispune de circa patru sute de monumente peisagistice, majoritatea protejate de stat, dintre care putem menționa trei rezervații silvice: „Codrii”, „Pădurea Domnească”, „Plaiul Fagului”, două rezervații acvatică, cât și monumente istorico-naturale „Orheiul - Vechi”, „Saharna”, „Suta de Movile”, „Valurile lui Traian” etc.

Un interes deosebit prezintă parcurile: Țaul, Milești, Ivancea, Mândâc și altele incluse în rețea turistică națională și internațională.

În industria mondială a turismului, a apărut în ultimele două decenii o diversitate a lui - ecoturismul, care în unele țări civilizate ca SUA, Germania, Franța are o pondere deosebită nu numai prin faptul achitării taxei pentru protecția ecologică a mediului ambiant, dar și prin faptul că unele categorii de turiști achită taxa pentru prefixul „eco”- sursa, care cu siguranță mărește bugetul agenților din domeniu.

Adeseori structurile formate au un conținut polivalent de activitate, ce includ afară de turism și alte activități: centre ecologice, științifico-didactice ș. a.,

participanții cărora sunt cazați și deserviți în imobilele turistice rurale, ce aduc un aport financiar deosebit în vistieria lor.

În unele cazuri în cadrul Euroregiunilor se formează și unități de învățământ care stimulează migrațiunile locale ce contribuie la procesele de lărgire a activităților economico-financiare.

Astfel în cadrul Euroregiunii "Dunărea de Jos", cu suportul Universității din Galați "Dunărea de Jos", a fost instituită Universitatea din Cahul. Universitatea participă la activitățile desfășurate în cadrul programelor comunitare "Eurodisy" și "Centurio". De asemenea, Universitatea a fost acceptată ca subcontractor al unui proiect "Erasmus" realizat de Universitatea din Galați, România. Studenții universitari participă la "școala de vară" organizată în cadrul programului comunitar pentru studenții din cadrul Euroregiunilor - "Măsuri de încredere".

Annual, în scopul promovării și fundamentării relațiilor interetnice între minoritățile naționale ce locuiesc pe teritoriul Euroregiunii, este organizat un For Interetnic. În plus, sunt organizate diverse evenimente culturale. Autoritățile locale din cadrul Euroregiunii colaborează activ cu autoritățile publice din statele UE prin intermediul Programului "înfrățirea orașelor".

Din inițiativa Euroregiunii a fost creată Agenția pentru dezvoltarea regională, care a înaintat o propunere ambițioasă de a construi o linie de cale ferată care ar uni cele trei porturi importante în cadrul Euroregiunii - Galați-Giurgiulești - Reni. Agenția este o organizație neguvernamentală, membră a Asociației Europene a Agențiilor de Dezvoltare, scopul de bază al căreia este pregătirea și implementarea programelor comune la nivel de Euroregiune, identificarea și administrarea fondurilor financiare, soluționarea problemelor ce vizează relațiile transfrontaliere și schimbul de experiență și informații privind probleme de interes comun.

Succesele realizate în cadrul Euroregiunii "Prutul de Sus" sunt mai modeste. Cooperarea între parteneri este mai puțin eficientă și este cauzată, în special, de lipsa de coordonare și finanțarea insuficientă. Printre realizările cele mai importante pot fi menționate lucrările de înființare a universității multiculturală la Cernăuți și activitățile de protecția a mediului din cadrul "Ecoregiunii".

Recent, a fost lansată inițiativa creării unei noi Euroregiuni "Nistru - Prut-Siret". Se preconizează că în componența Euroregiunii vor fi incluse două Județe din Republica Moldova (Ungheni și Lăpușna) și două Județe din România (Vaslui și Prahova).

În curs de elaborare pentru euroregiune sunt următoarele proiecte:

Crearea unei baze de date pentru centru ecologic și didactico-științific în cadrul rezervației naturale „Emil Racoviță” care urmează înregistrarea a rezervației naturale „Emil Racoviță” (Județul Edineț și Județul Botoșani) în conformitate cu normele internaționale stabilite de Uniunea Internațională pentru protecția

Naturii în Monreaux, iunie 1990. Adițional, în colaborare cu partenerii romani va fi creat un centru ecologic în cadrul barajului de acumulare a hidrocentrale de la Costești care va:

Eficiențiza deseminarea informației în rândurile populației băștinașe;

Explica necesitatea protecției și conservării mediului în această arie.

2. *Dezvoltarea turismului rural „Rural - Ecoturism”* ce are ca scop pregătirea premiselor pentru dezvoltarea eco-turismului în regiunile frontaliere ale Moldovei (Fălești, Glodeni, Râșcani) și a României (Județul Botoșani) utilizând experiența partenerilor din EU. Catalizatorii sunt: agențiile regionale de turism, administrațiile locale, fermieri, manageri, ONG, universități, școli etc. Acțiunile de bază sunt următoarele: identificarea patrimoniului local, elaborarea unei strategii de dezvoltarea a ecoturismului în regiune, identificarea tehnologiilor performante, organizarea cursurilor de instruire, crearea unei rute eco-turistice experimentale.

3. *Perfecționarea trecerii de cale ferată Ungheni* care este partea componentă a Coridorului Transeuropean IX și asigură legătura strategică între Moscova, Kiev și regiunea Balcanilor de Vest. Traversarea frontierei pe această porțiune de cale ferată implică operațiunea de schimb al axelor de tren de la dimensiunea 1520 mm, utilizate în cadrul spațiului CSI, la 1435 mm utilizat în statele Europei Centrale și de West. Un studiu de fezabilitatea pentru acest proiect a fost elaborat în cadrul proiectului Tacis „Ameliorarea fluxului de trafic în cadrul Coridorului Transeuropean II și IX”. Pentru realizarea proiectului este prevăzut un buget de 3,2 mln Euro.

4. *Creșterea produselor agricole ecologic pure în raioanele transprutene* are ca scop consolidarea dezvoltării economice și diversificării activităților rurale în Județele Ungheni și Bălți prin folosirea echipamentului modern și perfecționarea tehnologiilor agricole, cu preponderență implementarea celor ce au efect benefic asupra conservării mediului și a resurselor naturale (apă și sol).

Spre deosebire de partenerii români și ucraineni la care au demarat deja unele proiecte de dezvoltare a infrastructurii, cooperare economică și culturală pe linii bilaterale, participarea județelor moldovenești în activitățile Euroregiunii se limitează, în mare parte, la vizite, ședințe protocolare, declarații de intenții și evenimente de ordin cultural.

Pasivitatea părții moldovenești în lansarea și realizarea activităților cu caracter economic este cauzată de mai mulți factori. În Republica Moldova nu există o structură guvernamentală care ar promova politica regională de stat și ar

susține interesele Euroregiunilor în structurile centrale de stat. Atât la nivel central, cât și la nivel raional nu există strategii de integrare regională sau planuri de acțiuni concrete care ar valorifica beneficiile de cooperare pentru teritoriile moldovenești de frontieră. O altă cauză este și insuficiența resurselor financiare de la bugetele locale pentru finanțarea activităților de cooperare, accesul și posibilitățile reduse la sursele de finanțare externă. De menționat, de asemenea, că unitățile teritorial administrative din România și Ucraina posedă un potențial de cooperare mult mai mare comparativ cu administrațiile din Republica Moldova. Aceasta se explică atât prin diferențele de teritoriu și potențial economic, cât și prin vulnerabilitatea organelor publice locale din Moldova. Concomitent, este necesar de menționat că poziția de preaderare a României la Uniunea Europeană, susținută de fonduri semnificative, a contribuit la constituirea unui sector nonguvernamental puternic, capabil să promoveze activități de cooperare transfrontalieră. Concomitent se poate menționa faptul că pentru deservirea unităților date ale turismului rural se vor crea noi locuri de muncă și se va înviora comerțul local.

Prin urmare intensificarea activităților Euroregiunilor Republicii Moldova va impune circulația mai sporită a forțelor de muncă și a capitalurilor, noi subvenții în principalul sector economic - complexul agro-industrial, formare noilor infrastructuri de deservire ale turismului rural și în cele din urmă vor duce la o avansare economică.

BIBLIOGRAFIE

1. **Capățina Gr., Baltag Gr.** „*Politica Agrară a Republicii Moldova*”, Chișinău, 2003–168 p.
2. **Roșcovan D.** „*Dezvoltarea Geografiei în Republica Moldova*”- Materiale ale simpozionului, Chișinău, 1998 p. 122 - 123.